

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

OPERE, PERIOADE ȘI CURENTE LITERARE

– Eseuri structurate –

PERIOADA PAȘOPTISTĂ

- Perioada pașoptistă: „*Dacia literară*” 13

EPOCA MARILOR CLASICI

- Criticismul junimist: „*Junimea*” și „*Convorbiri literare*” 15
  - TITU MAIORESCU – autor canonic 17
  - ION CREANGĂ – autor canonic 22
    - „*Povestea lui Harap-Alb*” – basm cult 22

ROMANTISMUL 29

- Romantismul – definiție, trăsături 29
  - MIHAI EMINESCU – autor canonic 31
    - „*Revedere*” – elegie romantică 31
    - „*Floare albastră*” – idilă filozofică romantică 35
    - „*Odă (în metru antic)*” – artă poetică filozofică 40
    - „*Luceafărul*” – poem filozofic, lirico-epic 45

REALISMUL

- Realismul – definiție, trăsături 57
  - IOAN SLAVICI – autor canonic 59
    - „*Moara cu noroc*” – nuvelă realistă-psihologică 59
  - ION LUCA CARAGIALE – autor canonic 65
    - „*O scrisoare pierdută*” – comedie 65

PRELUNGIRI ALE ROMANTISMULUI ȘI ALE CLASICISMULUI 74

- Prelungiri ale romantismului și ale clasicismului – prezentare generală 74
  - „*Rugăciune*” de Octavian Goga – artă poetică 76
  - „*Mânioasă*” de George Coșbuc – idilă pastorală 81

SIMBOLISMUL 85

- Simbolismul – definiție, trăsături 85

GEORGE BACOVIA – autor canonic	88
„ <i>Plumb</i> ” de George Bacovia – <i>poezie simbolistă</i>	88
„ <i>Decor</i> ” de George Bacovia – <i>poezie simbolistă</i>	92
„ <i>Lacustră</i> ” de George Bacovia – <i>poezie simbolistă</i>	96

CURENTE LITERARE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

MODERNISMUL INTERBELIC	101
Modernismul românesc – <i>definiție, trăsături</i>	101
EUGEN LOVINESCU – autor canonic	102
„ <i>Istoria literaturii române moderne</i> ”, capitolul	
„ <i>Creația obiectivă: L. Rebreanu: Ion</i> ”	104

A. ROMANUL MODERN ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

Romanul realist-obiectiv-modern	106
LIVIU REBREANU – autor canonic	106
„ <i>Ion</i> ” – <i>roman modern, realist-obiectiv, interbelic</i>	106
Romanul modern subiectiv-psihologic/ Romanul experienței.....	113
CAMIL PETRESCU – autor canonic	113
„ <i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i> ”	
– <i>roman psihologic, modern, subiectiv – interbelic</i>	113
„ <i>Patul lui Procust</i> ” – <i>roman psihologic, modern,</i>	
<i>subiectiv – interbelic</i>	119
Romanul modern, realist-balzacian, obiectiv.....	126
GEORGE CĂLINESCU – autor canonic	126
„ <i>Enigma Otiliei</i> ” – <i>roman modern, balzacian, obiectiv</i>	126

B. POEZIA MODERNĂ ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

TUDOR ARGHEZI – autor canonic	133
„ <i>Testament</i> ” – <i>artă poetică modernă</i>	133
„ <i>Flori de mucigai</i> ” – <i>artă poetică modernă</i>	133
LUCIAN BLAGA – autor canonic	142
„ <i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i> ”	
– <i>artă poetică filozofică, modernă</i>	142
„ <i>Lumina</i> ” – <i>artă poetică filozofică, modernă</i>	147
ION BARBU – autor canonic	151
„ <i>Din ceas, dedus...</i> ” („ <i>Joc secund</i> ”) – <i>artă poetică modernă</i>	151
„ <i>Riga Crypto și lapona Enigel</i> ”	
– <i>baladă cultă modernă, poezie epică</i>	154

TRADIȚIONALISMUL INTERBELIC	158
Tradiționalismul interbelic – <i>definiție, trăsături</i>	158

A. ROMANUL TRADIȚIONAL ÎN PERIOADA INTERBELICĂ	160
Romanul tradițional, realist-obiectiv	160
MIHAIL SADOVEANU – autor canonic	160
„ <i>Baltagul</i> ” – roman tradițional, realist-obiectiv	160
B. POEZIA TRADIȚIONALĂ ÎN PERIOADA INTERBELICĂ	166
ION PILLAT	166
„ <i>Aci sosi pe vremuri</i> ” – elegie tradițională, lirism obiectiv	166
VASILE VOICULESCU	171
„ <i>În grădina Ghetsemani</i> ” – poezie tradițională, lirism obiectiv	171
Modernism versus tradiționalism (eseu).....	175

CURENTE LITERARE ÎN PERIOADA POSTBELICĂ

(perioada de după anul 1947 până astăzi)

A. ROMANUL ÎN PERIOADA POSTBELICĂ	178
Romanul realist-obiectiv și romanul realist-subiectiv	178
MARIN PEDA – autor canonic	178
„ <i>Moromeții</i> ” – roman realist-obiectiv	178
„ <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> ” – roman realist-subiectiv	187
B. POEZIA ÎN PERIOADA POSTBELICĂ	196
NEOMODERNISMUL POSTBELIC	196
Neomodernismul – definiție, trăsături	196
NICHITA STĂNESCU – autor canonic	197
„ <i>Către Galatea</i> ” de Nichita Stănescu	197
„ <i>Leoaică tânără, iubirea</i> ” de Nichita Stănescu	201
„ <i>În dulcele stil clasic</i> ” de Nichita Stănescu	205
MARIN SORESCU – autor canonic	208
„ <i>Echerul</i> ” – poezie neomodernistă	208
C. DRAMA NEOMODERNISTĂ POSTBELICĂ	212
MARIN SORESCU – autor canonic	212
„ <i>Iona</i> ” – dramă-parabolă	212
POSTMODERNISMUL POSTBELIC	218
Postmodernismul – definiție, trăsături.....	218
MIRCEA CĂRTĂRESCU	220
„ <i>Georgica a IV-a</i> ” – poezie postmodernă	220

PARTEA A DOUA

CONSTRUCȚIA PERSONAJELOR

- Caracterizări -

<i>PERSONAJ DE BASM CULT</i>	223
Harap-Alb – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ”	223
de Ion Creangă – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE NUVELĂ REALIST-PSIHOLOGICĂ</i>	226
Ghiță – „ <i>Moara cu noroc</i> ”	226
de Ioan Slavici – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE COMEDIE</i>	230
Nae Cațavencu – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ”	230
de I.L. Caragiale – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN REALIST OBIECTIV</i>	233
Ion – „ <i>Ion</i> ”, de Liviu Rebreanu – autor canonic	233
<i>PERSONAJ DE ROMAN REALIST MODERN SUBIECTIV</i>	236
Ștefan Gheorghidiu – „ <i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i> ”	236
de Camil Petrescu – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN MODERN SUBIECTIV</i>	240
George Demetru Ladima – „ <i>Patul lui Procust</i> ”	240
de Camil Petrescu – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN MODERN REALIST BALZACIAN OBIECTIV</i> ..	244
Felix Sima – „ <i>Enigma Otiliei</i> ”	244
de George Călinescu – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN REALIST TRADIȚIONAL</i>	248
Vitoria Lipan – „ <i>Baltagul</i> ”	248
de Mihail Sadoveanu – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN MODERN REALIST-BALZACIAN</i>	252
Ilie Moromete – „ <i>Moromeții</i> ”	252
de Marin Preda – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE ROMAN REALIST OBIECTIV</i>	256
Victor Petrini – „ <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> ”	256
de Marin Preda – autor canonic	
<i>PERSONAJ DE DRAMĂ-PARABOLĂ</i>	260
Iona – „ <i>Iona</i> ”, de Marin Sorescu – autor canonic	260

PARTEA A TREIA

RELAȚIA DINTRE DOUĂ PERSONAJE

- Eseuri structurate -

PERSONAJE DE BASM CULT	265
Harap-Alb și Spânul – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ”	265
de Ion Creangă – autor canonic	
PERSONAJE DE NUVELĂ REALIST-PSIHOLOGICĂ	270
Ghiță și Lică – „ <i>Moara cu noroc</i> ”	270
de Ioan Slavici – autor canonic	
PERSONAJE DE COMEDIE REALISTĂ	275
Zaharia Trahanache și Nae Cațavencu – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ”	275
de I.L. Caragiale – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN REALIST OBIECTIV	280
Ion și Ana – „ <i>Ion</i> ”	280
de Liviu Rebreanu – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN MODERN PSIHOLOGIC SUBIECTIV	284
Ștefan Gheorghidiu și Ela – „ <i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i> ”	284
de Camil Petrescu – autor canonic	
George Demetru Ladima și Emilia Răchitaru – „ <i>Patul lui Procust</i> ”	289
de Camil Petrescu – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN MODERN REALIST OBIECTIV	
BALZACIAN	293
Felix Sima și Otilia Mărculescu – „ <i>Enigma Otiliei</i> ”	293
de George Călinescu – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN REALIST TRADIȚIONAL	298
Vitoria și Nechifor Lipan – „ <i>Baltagul</i> ”	298
de Mihail Sadoveanu – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN REALIST OBIECTIV	302
Ilie și Niculae Moromete – „ <i>Moromeții</i> ”	302
de Marin Preda – autor canonic	
PERSONAJE DE ROMAN REALIST SUBIECTIV	307
Victor Petrini și Matilda – „ <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> ”	307
de Marin Preda – autor canonic	

PARTEA A PATRA

COMUNICARE. STILURI FUNCȚIONALE.

TIPURI DE TEXTE

- Teorie pentru scris și oral -

COMUNICAREA	313
STILURILE FUNCȚIONALE ALE LIMBII ROMÂNE	314
Stilul artistic/literar/ficțional	314
Stilul științific	315
Stilul juridic-administrativ	316
Stilul publicistic	317
STILURILE INDIVIDUALE ALE LIMBII ROMÂNE	317
CALITĂȚILE GENERALE ALE STILULUI	319
TIPARE TEXTUALE.....	321
TIPURI DE TEXTE	321
Textul narativ	322
Textul descriptiv	322
Textul argumentativ	322
Textul informativ	324
Textul epistolar	324
Rezumatul	324
Texte literare de frontieră/ de graniță	325
Texte juridic-administrative	326

PARTEA A CINCEA

TEXTE LITERARE TESTE EXPLICATE ȘI REZOLVATE

TEXTUL NARATIV	327
<i>Cum se comentează un episod/ secvență narativă</i>	327
<i>Cum se argumentează că un text este narativ/ epic</i>	328
<i>Cum se redactează construcția unui personaj dintr-un fragment epic</i>	329
TEXTUL LIRIC.....	330
<i>Cum se argumentează că o poezie este lirică</i>	330
<i>Cum se comentează o strofă/ secvență lirică</i>	331
TEXTUL DRAMATIC	332
<i>Cum se argumentează trăsăturile operei dramatice</i>	332
TESTE EXPLICATE ȘI REZOLVATE	333
Text juridic	333
Text memorialistic	335
Text științific.....	337
Text epistolar.....	339